

FAQ - Överflyttning av barn och ungdomar för utredning och behandling av ad(h)d från BUMM till BUP

2022-09-21

1. **Vem har beslutat om en gradvis överflyttning av barn och ungdomar från BUMM till BUP för utredning och behandling av ad(h)d?**

I maj 2021 fattade hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) beslut om att utredningar och insatser för patienter med adhd, som hittills utförts inom barn- och ungdomsmedicinska mottagningar (BUMM) inom Region Stockholm, successivt ska föras över till barn- och ungdomspsykiatri (BUP) inom Region Stockholm. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) har gett uppdraget till BUP Stockholm att leda ett samordningsprojekt med syftet att operativt genomföra överflyttningen.

2. **Vilket underlag styrde beslutet?**

Under 2018 fick Center of Neurodevelopmental Disorders at Karolinska Institutet (KIND) och Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (CES), Region Stockholm, uppdraget av HSF att genomföra en kartläggning av befintliga vårdkedjor och att ta fram förslag för en förbättrad vårdkedja. Det mynnade ut i rapporten *Kartläggning av vårdkedjorna för barn och ungdomar med ASD eller ADHD i Region Stockholm* (Bölte, S., Berggren, S., Dal, H., Jablonska, B., Lindström, T. & Kosidou K. 2020), som du hittar [här](#). Resultaten av rapporten ligger till grund för beslutet om en stegvis överflyttning av utrednings- och behandlingsansvaret för ad(h)d-frågeställning från BUMM till BUP och genomförandeprojektet. Det finns även en uppföljningsrapport, som publicerades under våren 2022 och som du hittar [här](#).

3. **När ska remisser för ad(h)d-frågeställning börja skickas till BUP:s remissportal En väg in?**

Från och med **1 juni 2022** ställs samtliga remisser med adhd/add-frågeställning för barn födda 2013 eller senare till BUP Stockholm (barn- och ungdomspsykiatri i egen regi) via BUP En väg in (EVI) eller till PRIMA Barn (barn- och ungdomspsykiatri i privat regi) och respektive upphandlad mottagning. Överflyttningen av olika åldersgrupper fortsätter gradvis och ska vara helt avslutad den 31 december 2024.

Nästa åldersgrupp blir barn mellan 10 och 13 år. Den här gruppen börjar sin överflyttning från och med **1 juni 2023**. Det innebär att från och med 1 juni 2023 kommer samtliga remisser med ad(h)d-frågeställning för barn födda 2010 eller senare att ställas till BUP Stockholm (barn- och ungdomspsykiatri i egen regi) via BUP En väg in (EVI) eller till PRIMA Barn (barn- och ungdomspsykiatri i privat regi) och respektive upphandlad mottagning.

4. **Vilka åldersgrupper ska BUP ta emot i första hand?**

Från och med 1 juni 2022 tar BUP Stockholm och PRIMA Barn emot barn födda 2013 och senare.

5. **Vad gäller för barn och ungdomar födda 2012 och tidigare?**

Från och med 1 juni 2022 skickas remisser för adhd-utredningar för barn som är födda 2012 och tidigare till BUMM-mottagningar med tilläggsuppdrag för adhd.

6. **Är det adressen BUP En väg in som är mottagare när det gäller remisser till BUP Stockholm?**

Alla remisser som ställs till BUP Stockholm ska gå via BUP:s remissportal En väg in. Remisser som riktas till PRIMA Barn ställs direkt till respektive mottagning.

FAQ - Överflyttning av barn och ungdomar för utredning och behandling av ad(h)d från BUMM till BUP

2022-09-21

7. **Var genomförs neuropsykiatriska utredningar inom BUP för åldersgruppen 0–5 år (ej fyllda 6 år)?**

Remisser på patienter som går i förskolan vid remitteringsdatumet med frågeställningar ad(h)d och/eller autismspektrumstörning skickas till BUP En väg in (EVI). BUP EVI fördelar remissen till aktuell öppenvårdsmottagning.

8. **Hur gynnar det våra barn och ungdomar? Vilka fördelar finns det för våra patienter och deras vårdnadshavare?**

Vi förväntar oss att få en mer sammanhållen och förenklad vårdkedja med färre aktörer kring varje enskilt barn. En annan förhoppning är att barn och ungdomar som ska utredas för neuropsykiatriska funktionshinder bara behöver genomgå en utredning och inte två eller tre utredningar, eftersom patienterna kommer att utredas bredare och för övrig samsjuklighet och psykisk ohälsa.

9. **Hur ser det ut i andra regioner? Gör de på samma sätt?**

I Region Stockholm har uppdraget att utreda, behandla och följa upp adhd varit delat mellan BUMM och BUP. Denna uppspaltning särskiljer sig från hur vården för barn och ungdomar med adhd är organiserad i övriga landet, där utredning av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar – inklusive adhd – är ett uppdrag för barn- och ungdomspsykiatrin.

Ett flertal nationella styrdokument fastslår denna ansvarsfördelning, bland annat psykiatriutredningen 2006 (SOU 2006:100) och Socialstyrelsens förordning för medicinska specialiteter (SOSFS 2015:8).

Att uppdraget är uppdelat på två separata vårdområden är en bidragande orsak till den splittrade vårdkedjan; en överflyttning av uppdraget från BUMM till BUP skulle således innebära en harmonisering med resten av Sverige och med det nationella systemet för kunskapsstyrning.

10. **Hur många patienter rör det sig om?**

Under 2022 förväntas omkring 900 nya utrednings- och behandlingspatienter komma till BUP utöver det vanliga inflödet via BUP:s remissportal En väg in, utifrån det nya uppdraget som gäller från och med 1 juni 2022. Utifrån tillgängliga data för antal neuropsykiatriska utredningar som utförs årligen av BUMM och BUP – under 2020 genomförde BUP 4129 och BUMM 4798 NP-utredningar enligt [en rapport från CES](#) – är det en rimlig uppskattning att BUP behöver bygga kapacitet för att framöver kunna genomföra drygt 9000 neuropsykiatriska utredningar per år.

11. **Hur många patienter med huvuddiagnos adhd har BUMM idag?**

Under 2021 har knappt 12 000 unika patienter (0–17 år) med huvuddiagnosen adhd besökt en BUMM-mottagning.

12. **Har BUP kapacitet att ta emot alla patienter?**

BUP Stockholm jobbar intensivt med denna fråga, och rekrytering av personal pågår. En ny verksamhet – BUP Neuropsykiatri på Södermalm – startade i februari 2022. BUP Neuropsykiatri Väst på Kungsholmen startade i maj 2022. En ny mottagning i Solna kommer att öppna i början av 2023, och fler mottagningar kommer att byggas

FAQ - Överflyttning av barn och ungdomar för utredning och behandling av ad(h)d från BUMM till BUP

2022-09-21

upp. Det pågår även ett internt arbete kring att utveckla och effektivisera bedömnings- och utredningsprocessen samt funktionerna för digitala stödinsatser vid utredning och behandling.

13. Hur ska BUP Stockholm få personal till sina nya mottagningar?

Vi skapar ökad attraktionskraft för nya medarbetare bland annat genom att tydliggöra arbetsuppgifterna och förväntningarna på våra medarbetare. Vi ser redan idag att det har gått bra att rekrytera medarbetare till de nya enheterna. Vi möter framtida behov genom att utveckla digitala mötes- och behandlingsmöjligheter.

14. Varför görs denna förändring just nu?

Utifrån vad som har framkommit i rapporten *Kartläggning av vårdkedjorna för barn och ungdomar med ASD eller ADHD i Region Stockholm (2020)* beslutade HSF att ge BUP Stockholm i uppdrag att operativt leda samordningen av en stegvis överflyttning av utrednings- och behandlingsuppdraget för barn och ungdomar med adhd/add-frågeställning. Denna strukturförändring anses prioriterad, eftersom en mer sammanhållen vårdkedja med färre aktörer kring varje barn förväntas medföra ökad patientsäkerhet och en mer jämlik vård i hela länet.

15. Hur hänger den här organisationsförändringen ihop med övriga förändringar inom BUP Stockholm?

Att skapa en mer sammanhållen vårdkedja som kan medföra ökad patientsäkerhet och främja kontinuitet, att göra vården mer lättillgänglig och mindre svårbegriplig för både barn, ungdomar och deras vårdnadshavare samt att öka medarbetarnas specialistkompetens hänger ihop. Därför kan det vara positivt att dessa förändringar sker mer eller mindre parallellt, för att få en bättre genomslagskraft leda till förbättringar inom vår organisation.

16. Blir det undanträngningseffekter när BUP får ett utökat uppdrag med större fokus på neuropsykiatriska diagnoser?

För att BUP ska kunna ta hand om de förväntat stora utrednings- och behandlingsvolymerna och undvika eventuella undanträngningseffekter håller BUP Stockholm på att skapa parallella spår med neuropsykiatriska enheter. Fördelen med att bygga dessa enheter som har utrednings- och behandlingsuppdraget för samtliga neuropsykiatriska diagnoser är att ansvarsfördelningen blir tydligare och vårdkedjan mer sammanhållen.

17. Vilka digitala processtöd finns att tillgå för just denna patientgrupp?

Den neuropsykiatriska vårdprocessen är i gång digitalt via appen Alltid öppet i samband med att uppdraget med adhd/add-frågeställningar började i juni 2022. Det innebär att samtliga delar i adhd-vårdprocessen – neuropsykiatrisk utredning, årskontroll samt CS-insättning och -uppföljning – som inte kräver fysisk närvaro ska kunna genomföras digitalt, och både blodprovstagning och urinprovtagning ska kunna genomföras på annan ort (t.ex. vårdcentraler).

18. Hur följer vi upp patientsäkerheten?

Patientsäkerhetssamordnare och BISAM (brukarinflytandesamordnare) är med i projektets arbetsgrupp för att bevaka patientsäkerhetsfrågorna. Inför projektet har det genomförts en risk- och konsekvensanalys med fokus på detta.

FAQ - Överflyttning av barn och ungdomar för utredning och behandling av ad(h)d från BUMM till BUP

2022-09-21

BUP Stockholm har skapat informationskanaler och håller även regelbundna möten med BUMM och HSF, för att snabbt kunna signalera ifall exempelvis personalomsättningen på BUMM skulle bli för hög, eller om BUP inte skulle hinna anställa ny personal eller lösa lokalfrågor i tid, och situationen då skulle bli så ansträngd att det riskerar patientsäkerheten.

19. Vilka risker finns det kring strukturförändringen?

Framför allt ser vi eventuella risker kring bristfällig information och kommunikation (internt och externt) samt kring försämrade tillgänglighet.

För att förebygga risker kring information och kommunikation har projektgruppen kontinuerlig kontakt och regelbundna avstämningar med berörda aktörer under den pågående strukturförändringen. Nyheter och förändringar mejlas regelbundet ut till olika kontaktnätverk som omfattar förskolor och skolor (både kommunala och enskilda/privata) samt övriga remittenter och samarbetspartner.

En tidsplan för förändringsarbetet tydliggör projektets gång och underlättar förutsägbarheten. En uppdatering av vägledningsdokumentet för att förbättra samverkan och förtydliga ansvarsfördelningen mellan förskola, skola och hälso- och sjukvården genomfördes under våren 2022. Under oktober 2022 sker en andra uppdatering. En revision av det befintliga vägledningsdokumentet är planerad till april 2023. Se [Samverkansrutiner för hälso- och sjukvård, skola och förskola vid remittering](#).

De risker som har identifierats kring försämrade tillgänglighet skulle kunna handla om att BUP inte hinner rekrytera ny personal eller lösa lokalfrågor i tid, att BUMM får en betydande personalomsättning eller att vissa patienter och vårdnadshavare inte kan eller vill ta sig till en ny mottagning på grund av en längre resväg.

20. Vem ska jag vända mig till när jag har frågor kring projektet?

Projektet har en funktionsbrevlåda. Skriv till: bupadhd.sls@regionstockholm.se.